

FAKULTA
APLIKOVANÝCH VĚD
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

KATEDRA FYZIKY

2008

Katedra fyziky

Fakulta aplikovaných věd
Západočeská univerzita v Plzni

Univerzitní 8
306 14 Plzeň
tel. 377 632 201
fax: 377 632 202
tetrevov@kfyz.zcu.cz
www.kfyz.zcu.cz

Zaměření katedry

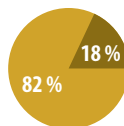
Řešení základních problémů v oblasti fyziky výbojového plazmatu, plazmochemie, fyziky a inženýrství povrchů, fyziky tenkých vrstev, fyziky pevných látek a vakuové technologie, které vznikají při vytváření a výzkumu nové generace tenkovrstvých materiálů s unikátními fyzikálními a funkčními vlastnostmi. Tyto materiály jsou připravovány zejména nekonvenčními procesy ve výbojovém plazmatu různého typu. Jedná se především o magnetronové výboje pracující v kontinuálním nebo pulzním režimu. Hlavní pozornost je věnována modelování a diagnostice nerovnovážného výbojového plazmatu, studiu procesů růstu vrstev a modifikace povrchů, návrhu a výzkumu nových zdrojů plazmatu, charakterizaci vytvořených vrstev a modifikovaných povrchů a rovněž studiu termomechanických procesů v materiálech.

Poslání

- Výuka a výchova bakalářů, inženýrů a doktorů
- Výzkum na vysoké mezinárodní úrovni
- Aplikace získaných výsledků v průmyslu

Přehled prostředků

- Dotace MŠMT 4 mil. Kč
- Vědecké a průmyslové projekty 18 mil. Kč

Výzkum

- Nové nanostrukturní tenkovrstvé materiály
- Nové tenkovrstvé materiály na bázi ternárních a kvaternárních systémů uhlíku, křemíku, bóru a dusíku
- Nové plazmové zdroje pro depozici vrstev a modifikaci povrchů
- Termomechanické procesy v plazmových technologiích a materiálech

Významné výsledky

- Reaktivní magnetronová depozice nanokrystalických fotoaktivních vrstev TiO₂ vytvářených s vysokou rychlostí (až 80 nm/min) za nízkých teplot substrátu (do 180 °C) – objasnění struktury a vlastností materiálů
- Unikátní experimentální a teoretické výsledky při výzkumu tenkovrstvých materiálů Si-B-C-N s mimořádnou odolností proti vysokým teplotám (do 1600 °C) – objasnění mikrostruktury a vlastností materiálu
- Příspěvek k rozvoji poznání v oblasti

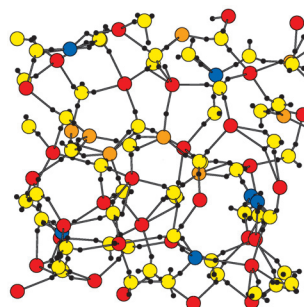
vysokovýkonových pulzních magnetronových systémů (až 1000 W/cm²) pro depozici vrstev – objasnění procesů ve výbojovém plazmatu

Vybrané publikace

- KUDLÁČEK, P.; VLČEK, J.; BURCALOVÁ, K.; LUKÁŠ, J. *Highly ionized fluxes of sputtered titanium atoms in high-power pulsed magnetron discharges*. In Plasma Sources Science and Technology. 2008, sv. 17, č. 2, s. 025010-1 – 025010-8. ISSN 0963-0252.
- MARTAN, J.; SEMMAR, N.; CIBULKA, O. *Precise nanosecond time resolved infrared radiometry measurements of laser induced silicon phase change and melting front propagation*. In Journal of Applied Physics. 2008, sv. 103, č. 8, s. 084909-1 – 084909-3. ISSN 0021-8979.
- MUSIL, J.; LOUDA, M.; SOUKUP, Z.; KUBÁSEK, M. *Relationship between mechanical properties and coefficient of friction of sputtered a-C/Cu composite thin films*. In Diamond and Related Materials. 2008, sv. 17, č. 11, s. 1905 – 1911. ISSN 0925-9635.
- ŠÍCHA, J.; MUSIL, J.; MEISSNER, M.; ČERSTVÝ, R. *Nanostructure of photocatalytic TiO₂ films sputtered at temperatures below 200 °C*. In Applied Surface Science. 2008, sv. 254, č. 13, s. 3793 – 3800. ISSN 0169-4332.
- VLČEK, J.; HRĚBEN, S.; KALAŠ, J.; ČAPEK, J.; ZEMAN, P.; ČERSTVÝ, R.; PEŘINA, V.; SETSUHARA, Y. *Magnetron sputtered Si-B-C-N films with high oxidation resistance and thermal stability in air at temperatures above 1500 °C*. In Journal of Vacuum and Science Technology A. 2008, sv. 26, č. 5, s. 1101 – 1108. ISSN 0734-2101.

Výzkumné projekty

- Výzkumný záměr č. MSM 4977751302 (2005–2010): Procesy ve výbojovém plazmatu a nové tenkovrstvé materiály s unikátními vlastnostmi (J. Vlček)
- Projekt GA ČR č. 106/06/0327

(2006–2008): Krystalizace amorfních a nanokrystalických tenkých vrstev (J. Musil)

- EC Contract No. NMP2-LA-2008-214134-Project (2008–2012): N2P-Flexible production technologies and equipment based on atmospheric pressure plasma processing for 3D nano structured surfaces (J. Musil)

Výuka

- Obor bakalářského studia: Aplikovaná a inženýrská fyzika
- Obor magisterského studia: Aplikovaná fyzika a fyzikální inženýrství
- Obor doktorského studia: Fyzika plazmatu a tenkých vrstev

Laboratoře

Katedra má k dispozici 9 laboratoří (400 m²) s mnoha moderními experimentálními zařízeními a měřicími přístroji:

- Zařízení pro depozici vrstev a modifikaci povrchů
- Systémy pro diagnostiku plazmatu
- Měřicí přístroje pro charakterizaci tenkovrstvých materiálů
- Systémy pro měření povrchových teplot a teplotních polí

Mezinárodní spolupráce

Společné doktorské studium:

- School of Physics, The University of Sydney, Austrálie
- Laboratory Research Group on Energetics of Ionized Gases, University of Orléans, Francie

Výměnné pobyty doktorandů a vědeckých pracovníků:

- Department of Engineering Physics, Ecole Polytechnique, Montreal, Kanada
- Center for Advanced Plasma Surface Technology, Sung Kyun Kwan University, Suwon, Korea

Aktivita v mezinárodních společnostech

- EJC PISE (J. Musil – zástupce ČR)
- IUVESTA (J. Vlček – výbor divize Advanced Surface Engineering)

Atomová struktura nového vysokoteplotního materiálu Si-B-C-N (připraven v laboratořích katedry fyziky) stanovená metodou ab initio

Si: ● B: ● C: ● N: ●
Dva valenční elektrony: —●—

Vedoucí katedry
prof. RNDr. Jaroslav Vlček, CSc.

Profesoři

prof. Ing. Josef Kuněš, DrSc.
prof. Ing. Jindřich Musil, DrSc.
prof. RNDr. Jaroslav Vlček, CSc.

Docenti

doc. Jan Ferdinand, CSc.

doc. Ing. Milan Honner, Ph.D.
doc. RNDr. Karel Rusňák, CSc.
doc. RNDr. Jan Slavík, CSc.

Odborní asistenti

Ing. Radomír Čerstvý
Ing. Michal Kolega, Ph.D.
RNDr. Milan Kubásek
RNDr. Radomír Kuchta
Ing. Helena Poláková, Ph.D.

Ing. Zbyněk Soukup, Ph.D.
Ing. Tomáš Tölg
RNDr. Marie Voříšková
Ing. Marie Vostracká, CSc.

Vědeckovýzkumní pracovníci

Ing. Pavel Baroch, Ph.D.
Ing. Jiří Houška, Ph.D.
Ing. Jiří Martan, Ph.D.

Mgr. Andrea D. Pajdarová, Ph.D.
Ing. Zdeněk Veselý, Ph.D.
Ing. Petr Zeman, Ph.D.

Studenti Ph.D.

Ing. Kristýna Burcalová
Ing. Pavel Galta
Ing. Jiří Čapek
Ing. Stanislav Hřeben
Ing. Tomáš Kozák

Ing. Jan Lazar
Ing. Petr Litoš
Ing. Martin Louda
Ing. Jan Michal Martinek
Ing. Rostislav Medlin
Ing. Michal Meissner
Ing. Ondřej Novák
Ing. Petr Novák
Ing. Václav Ondok
Ing. Jiří Rezek

Ing. Ondřej Soukup
Ing. Petr Steidl
Ing. Martin Šašek
Ing. Václav Satava
Ing. Jan Šícha
Ing. Jan Šroub
Ing. Jiří Tesař
Ing. Petra Vacíková
Ing. Branislav Zušňan

Technický pracovník
Hynek Třiska

Administrativa

Jaroslava Lenčesová
Věra Součková